

Joža Lovrenčič

Legenda o menihu pisarju in vrednosti črk

Stoji tam v Bistri samostan,
oj samostan, na daleč znan.

Menihov trinajst v njem živi,
pobožni so in učeni vsi.

Vsak dan lepo mašujejo
in večnost premišljujejo.

Še svete knjige pišejo
in sprelepó jih rišejo.

Po črno pisanih straneh
preliva živih barv se smeh.

Tu v iniciali je Bog sam,
svetnik ožarjen v drugi tam.

Tu spet žival in tam pošast
upodobljena je v božjo čast.

In še je stran ko vrt cvetlic
prečudežnih in rajskih ptic.

Tako pod spretno se rokó
lepota dramí čudežno.

Tako življenje tihih ur
zadiha iz miniatur.

O. A. M. D. G. konča menih,
vesel foliantov pisanih.

Najbolj vesel je knjig opat,
ki hodi jih občudovat.

Sobrate neki dan je zbral,
jih hvalil in navduševal:

»Vse dobro je in je lepó,
a lahko lepše bi biló!

Poglejte le volumen ta,
ki lepšega svet ne pozná!«

In je v debelo knjigo zrl,
ki jo pred brati je odprl:

»To biser je, to je zaklad,
ki ustvaril ga je brat Amat.

Potekel je že cel vek let,
odkar zapustil je ta svet.

O njem prenekateri list
popisal davni je kronist.

Tako sem v naši kroniki
bral o Amatu prav te dni,

da bil v pohujšanje je vsem
sobratom v samostanu tem.

Posvetnosti se ni znebíl,
ko drugi nikdar se krotíl.

Kar tu ga veselilo je,
bilo samo črnilo je,

pero in barve in še pult —
živel je le za knjige kult.

Ko DE PRAECEPTIS delo je
skončal, ga doletelo je —

poklical ga je k sodbi Bog,
kako držal je dekalog...

Družina samostanska vsa
prosila zanj je usmiljenja.

Še tisto noč pa brat kronist
popisal je tako nov list:

— Hoteč pisati nekrolog,
mi padlo je pero iz rok.

V nebo odprto sem strmел
in v grozi sveti kar medlel.

Pred mano bil je Bog sodnik,
ob njem uboge duše lik,

ki zase so zahtevali
demoni z grehov jo vezmi.

Kar svetel angel prileti
s prelepo knjigo in veli:

„Usmiljenje, pravični Bog,
glej delo to njegovih rok!“

In DE PRAECEPTIS v roke vzel
Bog knjigo je in bil vesel.

„Preglej jo, angel, in preštej,
v njej koliko je črk, povej!“

In angel štel je in je štel,
a brat Amat je koprnел...

Število črk za eno le
presevalo je grehe vse.

Za eno črko Bog sodnik
otel peklenških je verig

sobrata našega, a v čas
na svet je moral spet med nas,

da bi popravil, kar je kdaj
grešil, in si zaslužil raj... —

Tako kronist, a brat Amat,
ki zdaj je že nebeški svat,

naj bo vam vzor v pisanju
knjig
in še pri Bogu priprošnjik!«

»Bog daj! Zdaj moja ura je
prišla —

Ad gloriam maiorem Dei
omnia!«

In se sesul je v bel pepel,
iz njega bel golob se vzpel...

Tako je v zbor trinajsti brat
zaklical — bil je brat Amat.